

Sygn. akt XXIII Gz 230/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Bernard Litwiniec

Sędziowie: SO Bolesław Wadowski

SO Anna Gałas (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2017 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A.
w M.

przeciwko (...) spółce akcyjnej
w W.

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt IX GC 2777/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi Rejonowemu dla m.st. Warszawy w Warszawie orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSO Bolesław Wadowski SSO Bernard Litwiniec SSO Anna Gałas

Sygn. akt XXIII Gz 230/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 września 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku.

W uzasadnieniu Sąd powołał się na treść art. 34a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wskazując, iż powództwo o odszkodowanie z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych wytacza się wyłącznie przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby poszkodowanego zdarzeniem powodującym szkodę albo przed sąd właściwy dla miejsca zaistnienia tego zdarzenia. Z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanej w okręgu Sądu Rejonowego w Chełmie właściwy jest na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2015r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych, za właściwy miejscowo i funkcjonalnie do rozpoznania sprawy uznał Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wydział gospodarczy.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, wnosząc o jego uchylenie. Powód zarzucił naruszenie przepisu art. 20 i 34a wyżej cytowanej ustawy, art. 11 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych (...) oraz przepis art. 200 § 1 w zw. z art. 202 k.p.c. W uzasadnieniu wskazał, iż przepis art. 34a wyżej cytowanej ustawy jest sprzeczny z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012, a więc – z uwagi na pryzmat prawa wspólnotowego – nie może być stosowany. Wskazał również, iż przepis art. 34a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) odnosi się wyłącznie do podmiotu dochodzącego roszczeń odszkodowawczych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych od zakładów ubezpieczeń, zaś roszczenie powoda – będące roszczeniem wynikającym z umowy ubezpieczenia – do takich roszczeń nie należy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie istota zagadnienia sprowadza się de facto do oceny charakteru roszczenia objętego pozwem i przesądzenia czy jest to roszczenie znajdujące swoją podstawę w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, a zatem czy mają do niego zastosowanie przepisy o właściwości sądu przewidziane w powołanej ustawie, w tym w szczególności zastosowany przez Sąd Rejonowy przepis art. 34a cytowanej ustawy.

Jak wynika z treści pozwu, powód – jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody komunikacyjnej z dnia 31 października 2012 r. – wypłacił odszkodowanie na rzecz poszkodowanej. Mając natomiast na względzie okoliczność, iż w chwili powstania szkody pojazd jej sprawcy był ubezpieczony w zakresie ubezpieczenia OC również w pozwanej spółce, powód w niniejszej sprawie wystąpił z roszczeniem regresowym przeciwko pozwanemu, o zapłatę części wypłaconego odszkodowania. Podstawę prawną swojego roszczenia powód upatrywał w przepisie art. 824¹ § 2 k.c. Wskazał, iż wytacza powództwo przed sąd miejsca siedziby pozwanego, podnosząc iż jego roszczenie nie dotyczy odszkodowania z ubezpieczenia OC, lecz jest roszczeniem wynikającym z umowy ubezpieczenia.

Podnieść należy, iż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2016 r. (sygn. akt III CZP 16/16) do regresu między ubezpieczycielami w przypadku tzw. ubezpieczania podwójnego przy ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego stosuje się w drodze analogii przepis art. 824¹ § 2 k.c. Z uzasadnienia uchwały wynika, że jako podstawę roszczenia regresowego ubezpieczyciela wykluczyć należy art. 518 k.c., jak również art. 828 k.c. Sąd Najwyższy wskazał, iż wierzytelność ubezpieczonego jest ściśle związana z jego osobą i służy zaspokojeniu wyłącznie jego interesu, a zatem nie może w nią wstąpić ten, kto ją zaspokoił.

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, iż roszczenie regresowe objęte sporem nie jest typowym roszczeniem odszkodowawczym, o którym mowa w przepisach kodeksu cywilnego czy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). Przy roszczeniu odszkodowawczym wierzytelność ubezpieczonego jest bowiem ściśle związana z jego osobą i służy zaspokojeniu wyłącznie jego interesu, nawet jeśli z mocy art. 19 ww. ustawy jest on uprawniony do jej dochodzenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, z umowy ubezpieczenia. Przy roszczeniu regresowym mamy do czynienia z roszczeniem zwrotnym w stosunku do drugiego z ubezpieczycieli tego samego interesu ubezpieczeniowego, zobowiązanego do spełnienia tego samego świadczenia ubezpieczeniowego. Jest to roszczenie o spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego, oparte wyłącznie na przepisie kodeksu cywilnego stosowanym w drodze analogii, a nie bezpośrednio. Co za tym idzie, nie mogą mieć do niego zastosowania przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, które odnoszą się do roszczeń odszkodowawczych z umowy ubezpieczenia OC lub obejmujących roszczenia z tych ubezpieczeń, dochodzone przez podmioty uprawnione do odszkodowania. Przedmiotowe roszczenie nie ma również podstawy prawnej w umowie, albowiem żadna umowa ubezpieczycieli tego samego interesu ubezpieczeniowego nie łączy.

Uwzględniając zatem powyższe należy stwierdzić brak podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 34a i art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) celem określenia właściwości Sądu dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Właściwość tą należy zatem wywodzić z przepisów ogólnych, a zatem art. 30 k.p.c. Skoro natomiast

pozwany ma swoją siedzibę w W., właściwym dla rozpoznania sprawy niniejszej jest Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie.

W świetle powyższego za bezprzedmiotowy należy uznać zarzut sprzeczności przepisu art. 34a wyżej cytowanej ustawy z art. 11 ust. 1 rozporządzenia rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Marginalnie należy przy tym wskazać, iż o właściwości Sądu w zakresie roszczeń dochodzonych z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej od ubezpieczyciela mającego swoją siedzibę w państwie członkowskim rozstrzyga nie tylko powołany przez skarżącego art. 11 cytowanego rozporządzenia, ale również jego art. 12 i 13, a zatem o podnoszonej sprzeczności prawa polskiego nie może być mowy.

Mając powyższe na względzie zaskarżone postanowienie należało uchylić, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., jak w sentencji, natomiast o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

SSO Bolesław WadowskiSSO Bernard LitwiniecSSO Anna Gałas